

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis In Qvatuor Partes Distributæ Pars ...

In qua de Virtutibus in Communi, & Theologicis, Fide, Spe & Charitate, nec
non Virtutibus Cardinalibus, præsertim Justitia & Jure, ac Religione
ceterisq[ue] annexis, & Vitiis Oppositis in particulari breviter & dilucidè
tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1663

§. II. Quas Notas Ecclesiæ effingant Novatores.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72941](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72941)

Anabaptiste denique eos, qui sui non sunt, pro infidelibus habeant? Cur sicut qui offendit in uno mandato exponit se damnationi, nisi respiciat, sic etiam non ille, qui in uno articulo incredulus, Ecclesiam contemnit & divinam veritati adversatur? Denique persuasio ista facit hominem non curare; quam religionem vel sectam amplectatur; nullique ipsa Scripturae testimonio nititur, nullâ ratione, contradicente totâ antiquitate.

44.

Verba S. Fulgentii.

Cujus existimationem certissimam expressit Fulgentius (ut alios præteream) *l. de fide ad Petrum cap. 38. Firmissime tene, & nullatenus dubites, non solum omnes Paganos, sed etiam omnes Judæos, Hæreticos, atque Schismaticos, qui extra Ecclesiam Catholicam presentem finunt vitam, in ignem æternum ituros, qui paratus est diabolo & angelis ejus. Et cap. 39. Firmissime tene, & nullatenus dubites, quemlibet Hæreticum si ve Schismaticum in nomine Patris & Filii & Spiritus sancti baptizatum, si Ecclesia Catholica non fuerit aggregatus, quantumque elemosinas fecerit, etsi pro Christo nomine etiam sanguinem fuderit, nullatenus posse salvari. Omni enim homini, qui Ecclesia Catholica non tenet unitatem, neque Baptismus, neque elemosina quamlibet copiosa, neque mors pro nomine Christi suscepta proficere poterit ad salutem, quamvis in eo hæretica vel schismatica pravitas perseverat, qua ducit ad mortem.*

§. II.

Quas Notas Ecclesia effingant Novatores.

45. Quas Ecclesia notas statuunt Hæretici, quam in Judæis.

Hæretici porro recentiores duas veras Ecclesie Notas statuunt, sinceram nempe Verbi Dei prædicationem, & sincerum ipsum Sacramentorum. Sed omnino ridiculæ: cum notæ debeant esse tales, ut clarè in re appareant, & facile discernatur, an & cui convenient, quæ proinde ex ijs discerni valeat à ceteris. Porro æquè vel magis obscurum est, pœnes quos sit v. g. sincera Verbi Dei prædicationis, ac pœnes quos sit Ecclesia. Et quævis Secta, etsi in Doctrinis & usu Sacramentorum alteri contraria, contendit pœnes se has notas reperiri. Quomodo igitur in tanta Sectarum varietate ex ijs notis dignosci poterit, quæ vera & sub interminatione maledictionis amplectenda sit Ecclesia? Ut tacam Congregationem illam non fore Ecclesiam, in qua hæc forent, ex hoc solo, quod ipsa esset à corpore toto per schisma, etiam sine errore in fide, separata. Sed mirum non est tenebriones istos querere latebras, ne nimis manifestè convincantur esse extorres ab Ecclesia vera, si notas claras & legitimas Ecclesie, quas Patres posuerunt, admitterent.

Nec obstat, quod nonnulli sub nomine Chrysostomi obijciant illud Auctoris Operis imperf. Hom. 49. de suo tempore inculcatis: *Nunc nullo modo cognoscitur volentibus cognoscere quæ sit vera Ecclesia Christi, nisi tantummodo per Scripturas; nimirum quia (ut præmittit) in tempore hoc, ex quo obtinuit hæresis, Homousianorum scilicet, illas Ecclesias, expulsis nimirum Arianis, nulla probatio potest esse vera Christianitatis, . . . nisi Scriptura divina.* Non obstat inquam: nam Auctor operis non est Chrysostomus, sed vel Arianus, vel certe opus ipsum aliquid doctum est quoad hoc & similia ab Arianis corruptum. Ibidem enim Ecclesiam profitentem sanctissimam Trinitatem, sive professionem ejusdem (quam Hom. 19. appellaverat triangulam impietatem, Hom. 48. hæresim Homousianorum) tractat quasi hæresim impiam, & Antichristi Exeritum.

Quare de Ariana hæresi rectè dixit Athanasius Orat. 2. contra Arianos in init. *Hæresis, qua Ariana vocatur, dolosa & vestra, cum videret sorores suas, cæteras (inquam) hereses etate grandiores, publicè palamq; probatas haberi, speciem suam dissimulat, & literarum sacrarum vocibus, quasi bonèto cultu induitur, ut pater ejus diabolus.*

Quod & ceteræ novellæ Sectæ faciunt, quæ dum cernunt se nimis apertè novitatis & falsitatis aliunde convinci, ad purum Verbum Dei, sed suo sensu interpretandum, provocant. Memento enim (inquit Hilarius l. 3. ad Constant.) neminem Hæreticorum esse, qui se nunc non secundum Scripturas prædicare ea, quibus blasphematur, mentiatur. Unde eorum voces præformavit Vincencius Lyrinensis cap. 37. dicens: *Si quis interroget quempiam Hæreticorum sibi talia persuadentem, unde probas? unde doces, quod Ecclesia Catholica universalem & antiquam fidem dimittere debeam? statim ille: Scriptum est enim. Et continuo mille testimonia, mille exempla, mille auctoritates parat de Legge, de Psalmis, de Apostolis, de Prophetis; quibus novo & malo more interpretatis, ex arce Catholica in hæreses barbarum, infelix anima præcipitur. Inde enim omnes hereses, quod Scriptura bona non bene intelligatur, juxta Augustinum Tractat. 18. in Joann. init. Itaque verendum cum Hieronymo in c. 1. ad Galat. vers. 11. Ne interpretatione perversa de Evangelio Christi, hominis fiat Evangelium, aut quod pejus est diaboli; dum nimirum Hæretici de purissimo Scripturarum fonte assumunt testimonia, non ita interpretantur, ut scripta sunt, sed simplicitatem sermonis Ecclesiastici id voluit significare, quod ipsi sentiunt, ut ait Epphanus Epist. ad Joannem Hierosolym. Tantum enim (ut utat verbis Tertulliani de prescript. c. 17.) veritati obstrepit adalter sibi, quantum & corruptor stylus.*

Unde cum omnes Novatores ex alijs principijs apertissimè convincantur esse

Novato-

46.

Obiectio quædam ex Auctore Operis imperfecti dicitur.

47.

Genius Arianorum & aliorum Hæreticorum circa tractationem Scripturarum.

48.

Provocatio eorum ad

Novatores, nos verò è contrà in ea regula incedere, quam Ecclesia ab Apostolis, Apostoli à Christo, Christus à Deo tradidit, praescribit idem Tertullianus sup. c. 37. non esse admittendos haereticos ad inveniendam de Scripturis provocationem, quos sine Scripturis probamus ad Scripturas non pertinere; ad quas utique non pertinet, nisi Ecclesia Catholica & Apostolica, quae est columna veritatis, & depositaria ac interpres sincera Verbi Dei. Quantumvis alioquin etiam ex ipso Verbo Dei possint convinci haeretici, apud ipsos non esse Ecclesiam in Verbo Dei promissam, quae scilicet se extendit ad omnia loca & tempora. Prout Augustinus, etiam alibi ex miraculis &c., probet Ecclesiam, interdum tamen velut de superabundanti ex foliis Scripturis vult contendere & convincere Donatistas, quod scilicet apud ipsos non sit Ecclesia, juxta Scripturas toto orbe diffusa: quidquid foret de mirabilibus, praesertim visionibus, verè illusionibus, somnijs aut fabulis Donatistarum, quos interdum Mirabiliarios vocat; quamquam nullum opus ederent, quod verè miraculosum foret, & virtutem creatam, etiam daemonum, superaret.

Quatuor illustiores Nota Ecclesiae.

Aliæ itaque, caeque manifestæ veræ Ecclesiae Notæ à Patribus & Catholicis affignantur. Quatuor illustiores continentur in Symbolo Constantinopolitano: *Credo Unam, Sanctam, Catholicam & Apostolicam Ecclesiam.* Ad quas ferè ceteræ reduci possunt.

§. III.

Prima Ecclesia Nota, quod est Una.

49. Unitas Ecclesiae designatur in Scripturis, quae asserunt eam esse unum corpus, Rom. 12. *Unam colimus.* Cantic. 6. *Unum Ovile* Joan. 10. quæque assimilant eam regno & familiae; quæ ut subsistant, exigunt suam unitatem. *Da enim unum* (inquit Augustinus Serm. 26. de Verbis Domini) *& populus est; tolle unum & turba est.* Hæc autem unitas consistit in ordinatissima Ecclesiae toto orbe diffusa dispositione, membrorumque connexionione, ac quoad identitatem credendorum confessione, debitæque subjectione ac subordinatione, praesertim ad supremum caput visibile Ecclesiae. Istam unitatem lacerant, qui diversa à ceteris pertinaciter credere, aut singularia extra communionem totius corporis conventicula facere praesumunt. Quod Apostolus sollicitè cupiens evitare. 1. ad Corinth. 1. ait: *Obsecro vos fratres . . . ut id ipsum dicatis omnes, & non sint in vobis schismata.*

50. Unde hanc unionem seu communionem cum Ecclesia per orbem diffusâ ejusque; *Caeterum Sum. Theol. Pars III.*

pute Romano Pontifice, etiam Veteres pro Nota Ecclesiae statuerunt. Hinc Augustinus Epist. 162. sub int. scribit, quod Caecilianus Episcopus Catholicus possit non curare conspirantem multitudinem inimicorum Donatistarum, cum se videret Romanæ Ecclesiae; in qua semper Apostolicæ Cathedræ viguit principatus, per communicatorias litteras esse conjunctum. Inde etiam ostendit Optatus l. 2. contra Parmenianum sub int. Donatistas non pertinere ad veram Ecclesiam, quia non essent conjuncti cum Sinicio Papa, qui tunc erat Ecclesiae caput: *Cum quo* (inquit) *nobis totius orbis commercio formatarum in una communionis societate concordat.* Inde etiam est, quod Hieronymus in oriente positus Epist. 57. ad Damasum Papam fidenter scribat: *Ego nulli Primum nisi Christum sequens, Beatitudini tue, id est, Cathedræ Petri, communionem confocior, super illam Petram aedificatam Ecclesiam scio, quicumque extra hanc domum agnum comederit, profanus est, si quis in Arca Noë non fuerit, peribit regnante diluvio: quicumque tecum non colligit, spargit: hoc est, qui Christi non est, Anti-Christi est.* Et Epist. altera ad eundem Damasum: *Ego interim clamito; Si quis Cathedræ Petri jungitur meus est.* Et Irenæus l. 3. adversus haereses c. 3. *Ad hanc Ecclesiam Romanam propter potentioris principatus necessesse est omnem convenire Ecclesiam, hoc est, eos qui sunt undique fideles.* Cyprianus lib. de Unitate Ecclesiae sub int. *Hanc Ecclesiam unitatem qui non tenet, tenere se fidem credit? Qui Cathedræ Petri, super quam fundata est Ecclesia, deserit, in Ecclesia se esse confidit? Et Epist. 52. communicare cum Pontifice, hoc est (ut explicat) cum Catholica Ecclesia communicare.* Et Satyrus frater S. Ambrosii percunctabatur ab Episcopo, ad quem ex naufragio delatus erat: *Utrumnam cum Episcopis Catholicis hoc est, cum Romana Ecclesia conveniret; ut referat ipse Ambrosius l. de obitu Satyri post Med.* Hinc Gratianus Imperator teste Theodoro l. 5. Hist. cap. 2. legem tulit, quæ jubebat Ecclesias sanctas tradi his, qui Damasii communionem amplexarentur. Et Episcopi ibi, qui à schismate ad unitatem Ecclesiae redibant tempore Gregorii sponcionem hujuscemodi faciebant, teste ipso Gregorio l. 10. Epist. 31. *Spondeo me in unitate Ecclesiae, ad quam Deo propitio sum reversus, & communione Romani Pontificis semper & sine dubio permanere.*

munitionem Antiquitas ad praesens institutum usque.

Hæc porro communitio cum corpore per orbem diffuso ejusque capite cernitur evidenter in Ecclesia Catholica. Manifestè autem deficit in omnibus sectis antiquorum ac recentiorum Novatorum, qui cum novitate doctrinae unâ jugum obedientiae excusserunt, non agnoscendo caput corporis per orbem diffusî, à cuius consequenter trunco sese sacrilego schismate avulserunt.

Qua pariter competit soli Ecclesiae Catholicae.